

Vår saksbehandler
Kari Jensen, tlf. 99478299

Dokumentdato
12.12.2019

Deres dato

Vår referanse
2019/5426 JEKA

Deres referanse
19/4795

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Gullhaug Torg 4A
0484 OSLO

Krav om tilgang til slokkevann

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til brev av 10.10.2019 om avklaringer om krav til slokkevann.

Krav til slokkevann fremkommer i en rekke bestemmelser.

- Forskrift om brannforebygging § 21 **Vannforsyning**

Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slokkevann.

I boligstrøk og lignende der spredningsfaren er liten, er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil.

I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, skal kommunen sørge for at det er tilstrekkelig vannforsyning til å dekke behovet.

Forskrift om organisering og dimensjoneringa av brannvesen § 6-1. **Utrustning til brannbekjemping og ulykkesinnsats**

Brannvesenet skal disponere egnet og tilstrekkelig utstyr med høy driftssikkerhet til innsats ved de branner og ulykker som kan forventes, herunder transportmidler, pumper, slanger og annet slokkeutstyr, samt utstyr til bruk ved akutt forurensning.

I områder hvor tilstrekkelig vann til brannsløkking ikke umiddelbart kan skaffes til veie, skal brannvesenet medbringe vann til sløkking.

Byggteknisk forskrift § 11-17. **Tilrettelegging for rednings- og sløkkemannskap**

Byggverk skal plasseres og utformes slik at rednings- og sløkkemannskap, med nødvendig utstyr, har brukbar tilgjengelighet til og i byggverket for rednings- og sløkkeinnsats.

Byggverk skal tilrettelegges slik at en brann lett kan lokaliseres og bekjempes.

Branntekniske installasjoner som har betydning for rednings- og sløkkeinnsatsen skal være tydelig merket.

Dagens bestemmelser er videreført fra tidligere lovgivning. Alle bestemmelsene er funksjonsbaserte. Fortolkningene kan derfor variere ut fra hvilket perspektiv som anlegges og hvilke formål som prioriteres.

Kravet til slokkevann er en bestemmelse som i sin natur er knyttet til planarbeidet i kommunene, men som i en del tilfeller blir synlig først i byggesaksbehandlingen. Hvis kravene til slukkevann behandles i planarbeidet, kan det legges føringer for utbygger i form av rekkefølgebestemmelser, slik at man slipper konflikter i enkeltsaker.

Bestemmelsen i byggteknisk forskrift skal sikre at hensynet til brannvesenets innsats blir ivaretatt i byggesaken. Kravene kommer ofte opp i enkeltsaker fordi kommunen har glemt eller unnlatt å følge opp i reguleringsplanen. Det innebærer dermed at kostnadene til å oppfylle krav til slokkevann faller på enkeltutbyggere og oppleves som uforholdsmessig belastende.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
www.dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Organisasjonsnummer
974 760 983

Når det gjelder kapasitet på slokkevannsforsyningen, er denne samordnet mellom Direktoratet for byggkvalitet og DSB. Det er lagt til grunn at kapasiteten skal gjøre brann- og redningsvesenet i stand til å håndtere en fullt utviklet brann.

Saker med krav til slokkevann kommer opp i byggesak, hvor det er kommunen som byggesaksmyndighet som har ansvaret etter plan og bygningsloven. I byggesak blir brann- og redningstjenesten ofte bedt om uttalelse, og i de saker som ender i en konflikt, er saker der brannvesenets vurdering legges til grunn, selv der det er tvilsomt om brann- og redningstjenestens uttalelse har forankring i lov og forskrift.

En aktuell problemstilling er knyttet til begrepsbruk, tettsted, tettbygget strøk om boligstrøk. DSB har lagt til grunn at tettbygget strøk forstås som tettsted, men det er kjent at kommuner setter krav der tettbygde strøk og boligstrøk ikke nødvendigvis ligger i et tettsted (enten det er SSPs snevre eller utvidede tettstedsdefinisjon). DSB legger også til grunn at om det er bygget lovlig, etter byggteknisk forskrift med 8 meter mellom husene, alternativt brannskiller, så er det generelt liten fare for brannspredning. Det er dermed tilstrekkelig at brannvesenet disponerer tankbil.

Kravet til slokkevann fikk sin nåværende utforming i forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn fra 1990. På det tidspunktet var det ca 100 brannvesen som hadde tankbil, mens det i dag er det noe over 1000 tankbiler (eller redning/kombinertbiler). Noen brannvesen velger å løse sitt behov for slokkevann i førsteinnsatsen med medbrakt vann og aksepterer lenger slangeutlegg for å fylle opp via tank. Andre brannvesen bruker potensialet som ligger i lovgivningen til å tilrettelegge for innsatsen med å kreve stedlig slokkevannsforsyning. Det ligger til kommunenes/brann- og redningsvesen handlingsrom å selv vurdere hvordan slokkevannsforsyningen skal løses. Denne også nært knyttet til deres innsatsstrategi ved førsteinnsats. Innsatsstrategi er igjen bygget på hvilke ressurser og kompetanse den aktuelle brann- og redningstjeneste har bygget opp og råder over.

Det er kommunene som skal sørge for en brann- og redningstjenesten som er i stand til å håndtere de hendelser de kan forvente å bli stillet overfor. Det er lagt føringer for hvordan kommunene kan greie dette gjennom forskrifter og veiledninger, men kommunene har likevel et handlingsrom gjennom lovgivningen, som er knyttet til lokale forhold.

Når det gjelder slokkeinnsats, har det vært, og arbeides med forskjellige forskningsprosjekter for å finne om kravene til stedlig slokkevann kan endres. Blant annet forskes det på å finne sikre og effektive slokkemetoder med lite vann. Det vil imidlertid alltid være en utfordring om man på samfunnsnivå, gjennom lovgivingen skal sikre at det er vann til verstefallshendelsene, i denne sammenheng en fullt utviklet brann.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Ann Christin Olsen-Haines
fung. avdelingsdirektør

Dag Rune Omland
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.